

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2006

Vyhlásené: 10.06.2006 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.2006 do: 31.05.2015

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

387

NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 24. mája 2006

o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov nariaďuje:

§ 1

Základné ustanovenie

(1) Toto nariadenie vlády ustanovuje minimálne požiadavky na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.

(2) Bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci je označenie, ktoré sa vzťahuje na konkrétny predmet, činnosť alebo situáciu a poskytuje pokyny alebo informácie potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci podľa potreby prostredníctvom značky, farby, svetelného označenia alebo akustického signálu, slovnej komunikácie alebo ručných signálov.

(3) Bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci sa musí použiť na vyjadrenie pokynov alebo informácií ustanovených týmto nariadením vlády.

(4) Toto nariadenie vlády sa nevzťahuje na

- a) označenie nebezpečných látok a prípravkov, výrobkov a zariadení uvádzaných na trh, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
- b) označenie používané na riadenie cestnej premávky, dopravy na dráhe, vnútrozemskej plavby, námornej plavby a leteckej dopravy.

§ 2

Všeobecné povinnosti

(1) Zamestnávateľ je povinný zaistiť bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci na pracovisku a v jeho priestoroch v súlade s týmto nariadením vlády, ak sa nebezpečenstvo nedá odstrániť alebo dostatočne znížiť prostriedkami kolektívnej ochrany alebo opatreniami, metódami alebo postupmi používanými pri organizácii práce; zamestnávateľ pritom zohľadní výsledky posudzovania rizika. Zamestnávateľ je povinný presvedčiť sa o prítomnosti takého označenia.

(2) Zamestnávateľ je povinný vydať pokyny, ktoré vysvetľujú význam bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci na pracovisku a v jeho priestoroch, najmä toho, ktoré obsahuje slová a ktoré určuje všeobecný spôsob a osobitný spôsob správania.

(3) Zamestnávateľ podľa potreby zabezpečí na pracovisku a v jeho priestoroch umiestnenie označenia, ktoré sa používa v cestnej premávke, doprave na dráhe, vo vnútrozemskej plavbe, v námornej plavbe a leteckej doprave; tým nie sú dotknuté ustanovenia prílohy č. 5.

§ 3

Požiadavky na bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci

Bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci používané na pracovisku a v priestoroch zamestnávateľa musí spĺňať všeobecné minimálne požiadavky na bezpečnostné a zdravotné označenie pri práci ustanovené v prílohe č. 1, všeobecné minimálne požiadavky na značky ustanovené v prílohe č. 2 a minimálne požiadavky na špecifické označenie ustanovené v prílohách č. 3 až 9.

Záverečné ustanovenia

§ 4

Týmto nariadením vlády sa preberá právny akt Európskych spoločenstiev uvedený v prílohe č. 10.

§ 5

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 444/2001 Z. z. o požiadavkách na používanie označenia, symbolov a signálov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

§ 6

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. júla 2006.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

VŠEOBECNÉ MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSTNÉ A ZDRAVOTNÉ OZNAČENIE PRI PRÁCI

1. Všeobecne

Bezpečnostné a zdravotné označenia pri práci sa vyberajú, kombinujú a vzájomne zamieňajú podľa podmienok na pracovisku.

2. Typy označenia

2.1 Trvalé označenie

2.1.1 Trvalé značky sa používajú na označenie zákazu, výstrahy, príkazu, na označenie núdzových východov, únikových ciest a na umiestnenie a označenie prostriedkov prvej pomoci.

Na trvalé vyznačenie umiestnenia a označenia zariadenia na ochranu pred požiarimi sa použije značka podľa prílohy č. 2 bodu 3.5 a bezpečnostná farba podľa bodu 4.

2.1.2 Označenie nádob a potrubí sa umiestňuje v súlade s prílohou č. 3.

2.1.3 Miesto, na ktorom je nebezpečenstvo zrážky s prekážkou alebo nebezpečenstvo pádu, sa trvalo vyznačuje bezpečnostnou farbou alebo značkami.

2.1.4 Komunikácie sa trvalo vyznačujú bezpečnostnou farbou.

2.2 Dočasné označenie

2.2.1 Svetelné označenie, akustické signály alebo slovná komunikácia sa použijú, ak treba signalizovať nebezpečenstvo alebo upozorniť zamestnancov a iné osoby na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa, aby vykonali mimoriadne opatrenia, alebo upozorní na núdzovú evakuáciu. Pritom sa zohľadňuje vzájomná zámena a kombinácia označení podľa bodu 3.

2.2.2 Ručné signály alebo slovná komunikácia sa použijú, ak to situácia vyžaduje, na usmernenie osôb vykonávajúcich činnosť, ktorá môže ohroziť bezpečnosť alebo zdravie.

3. Vzájomná zámena a kombinácia označení

3.1 Pri dodržaní rovnakej účinnosti označení možno použiť ktorúkoľvek z týchto kombinácií:

- a) bezpečnostnú farbu alebo značku na označenie miesta, na ktorom je prekážka alebo nebezpečenstvo pádu,
- b) svetelné označenie, akustické signály alebo slovnú komunikáciu,
- c) ručné signály alebo slovnú komunikáciu.

3.2 Súčasne možno použiť tieto kombinácie:

- a) svetelné označenie a akustické signály,
- b) svetelné označenie a slovnú komunikáciu,
- c) ručné signály a slovnú komunikáciu.

4. Používanie bezpečnostnej farby

Bezpečnostná farba má osobitný význam podľa tejto tabuľky:

Farba	Význam alebo účel	Pokyny a informácie
červená	zákazová značka	nebezpečné správanie
	signalizácia nebezpečenstva	stáť, zastaviť, zariadenie na núdzové vypnutie, evakuácia
	zariadenie na ochranu pred požiarmi	označenie a umiestnenie
žltá alebo žlto-oranžová	výstražná značka	upozornenie, výstraha, kontrola
modrá	prikazová značka	osobitné správanie alebo činnosť, povinnosť nosiť osobné ochranné pracovné prostriedky
zelená	značky pre núdzový východ, únikové cesty, prvú pomoc	dvere, východy, komunikácie, zariadenie, vybavenie
	bez nebezpečenstva	návrat do normálneho stavu

5. Vnímanie označenia

Vnímanie označenia nesmie byť nepriaznivo ovplyvnené

a) prítomnosťou ďalšej značky alebo zdroja signálu rovnakého typu, ktorý nepriaznivo vplyva na viditeľnosť alebo zrozumiteľnosť, najmä sa nesmie

1. umiestňovať veľký počet označení v tesnej blízkosti,
2. používať súčasne dve svetelné označenia, ktoré by sa mohli zameniť,
3. používať svetelné označenie v blízkosti iného podobného svetelného zdroja,
4. používať dva akustické signály súčasne,
5. používať akustický signál v hlučnom prostredí,

b) nevhodným návrhom, nedostatočným počtom, nesprávnym umiestnením, zlým stavom alebo nesprávnou funkciou označenia alebo signalizačného zariadenia.

6. Značka a signalizačné zariadenie sa čistia, udržiavajú, kontrolujú, opravujú a podľa potreby pravidelne vymieňajú tak, aby sa zabezpečil ich účel a funkčné vlastnosti.
7. Počet a umiestnenie používaných značiek alebo signalizačných zariadení závisí od miery ohrozenia alebo nebezpečenstva a od veľkosti priestoru, ktorý sa má pokryť.
8. Označenie, ktoré vyžaduje napojenie na zdroj energie, musí byť pre prípad prerušenia dodávky energie napojené na automaticky sa zapínajúci núdzový zdroj; to neplatí, ak sa prerušením dodávky energie vylúčilo ohrozenie.
9. Aktivácia svetelného označenia alebo akustického signálu určuje, kedy sa začína požadovaná činnosť; svetelné označenie alebo akustický signál sú aktívne tak dlho, ako to činnosť vyžaduje.

Svetelné označenie alebo akustický signál sa znovu aktivuje ihneď po použití.

10. Svetelné označenie a akustický signál sa pred uvedením do prevádzky a pravidelne v primeraných intervaloch kontrolujú, aby bola zabezpečená ich správna funkcia a vnímanie.
11. Ak sú sluchové alebo zrakové schopnosti zamestnancov znížené vrátane zníženia spôsobeného nosením osobných ochranných pracovných prostriedkov, je potrebné vykonať opatrenie na doplnenie alebo nahradenie príslušného označenia.
12. Plochy, miestnosti alebo uzavreté priestory používané na skladovanie nebezpečných látok alebo prípravkov sa označujú vhodnou výstražnou značkou podľa prílohy č. 2 bodu 3.2 alebo sa označujú podľa prílohy č. 3 bodu 1, ak jednotlivé obaly alebo nádoby nie sú dostatočne označené.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

VŠEOBECNÉ MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA ZNAČKY

1. Vlastnosti

1.1 Značka je označenie, ktoré poskytuje konkrétnu informáciu kombináciou geometrického tvaru, farby a symbolu alebo piktogramu a ktoré je viditeľné pri dostatočnej intenzite osvetlenia.

Informačná značka je označenie, ktoré poskytuje inú informáciu, ako sú informácie uvedené v bodoch 3.1 až 3.4.

Doplnková značka je označenie, ktoré poskytuje doplňujúcu informáciu; doplnková značka sa používa spolu s inou značkou.

1.2 Tvar a farba značiek označujúce zákaz, výstrahu, príkaz, núdzový východ, únikovú cestu, miesto na poskytovanie prvej pomoci a zariadenie na ochranu pred požiarom sú ustanovené v bode 3.

1.3 Symbol alebo piktogram je zobrazenie, ktoré sa používa na značke alebo na osvetlenom povrchu a ktoré znázorňuje situáciu alebo prikazuje osobitné správanie.

Piktogramy musia byť jednoduché a musia obsahovať iba nevyhnutné podrobnosti.

Používané piktogramy môžu byť nepatrne odlišné alebo podrobnejšie ako piktogramy ustanovené v bode 3, ak budú vyjadrovať rovnaký význam a ak odlišná úprava nebude meniť ich význam.

1.4 Značky sa vyrábajú z materiálu, ktorý je odolný proti nárazu a poveternostným vplyvom a je vhodný do prostredia, v ktorom sa používa.

1.5 Rozmery, kolorimetrické a fotometrické vlastnosti značiek zaručujú ich dobrú viditeľnosť a zrozumiteľnosť.

2. Podmienky používania

2.1 Značky sa umiestňujú v primeranej výške a v polohe vhodnej z hľadiska zorného uhla, so zreteľom na prekážky, a to pri vstupe na miesto všeobecného ohrozenia alebo v bezprostrednej blízkosti konkrétneho ohrozenia alebo predmetu. Značky sa umiestňujú na dobre osvetlenom, ľahko prístupnom a viditeľnom mieste.

Ak denné osvetlenie nie je dostatočné, použijú sa fosforeskujúce farby, reflexné materiály alebo umelé osvetlenie.

2.2 Značka sa musí odstrániť, ak zanikne dôvod na jej používanie.

3. Používané značky

3.1 Zákazové značky

Zákazová značka je označenie, ktoré zakazuje správanie, ktoré by mohlo viesť k ohrozeniu alebo spôsobiť ohrozenie.

Hlavné znaky

- kruhový tvar,
- čierny piktogram na bielom pozadí, červený okraj a červený šikmý pruh, pričom červená farba musí zaberat najmenej 35 % plochy značky.

Používajú sa tieto značky:

Zákaz fajčenia

Zákaz fajčenia
a používania
otvoreného ohňa

Zákaz vstupu pre chodcov

Zákaz hasenia vodou

Zákaz pitia

Nepovolaným vstup zakázaný

Priemyselným vozidlám vjazd zakázaný

Zákaz dotýkať sa

3.2 Výstražné značky

Výstražná značka je označenie, ktoré upozorňuje na nebezpečenstvo alebo ohrozenie.

Hlavné znaky

- trojuholníkový tvar,
- čierny piktogram na žltom pozadí s čiernym okrajom, pričom žltá farba musí zaberat najmenej 50 % plochy značky.

Používajú sa tieto značky:

3.3 Príkazové značky

Príkazová značka je označenie, ktoré prikazuje osobitné správanie.

Hlavné znaky

- kruhový tvar,
- biely piktogram na modrom pozadí, pričom modrá farba musí zaberat najmenej 50 % plochy značky.

Používajú sa tieto značky:

Prikaz na používanie prostriedku na ochranu zraku

Prikaz na používanie ochrannej prilby

Prikaz na používanie prostriedku na ochranu sluchu

Prikaz na používanie prostriedku na ochranu dýchacích ciest

Prikaz na používanie prostriedku na ochranu nôh

Prikaz na používanie prostriedku na ochranu rúk

Prikaz na používanie ochranného odevu

Prikaz na používanie prostriedku na ochranu tváre

Prikaz na používanie bezpečnostného závesného systému

Prikaz na používanie cesty vyhradenej pre chodcov

Všeobecná prikazová značka (používa sa spolu s doplnkovou značkou)

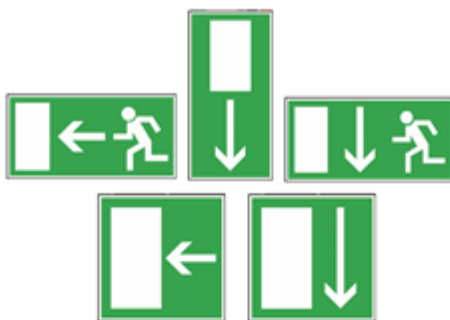
3.4 Značky pre núdzový východ, únikové cesty a prvú pomoc

Značka pre núdzový východ, únikovú cestu alebo prvú pomoc je označenie, ktoré informuje o núdzovom východe, únikovej ceste, mieste prvej pomoci alebo záchrannom vybavení.

Hlavné znaky

- obdĺžnikový alebo štvorcový tvar,
- biely piktogram na zelenom pozadí, pričom zelená farba musí zaberáť najmenej 50 % plochy značky.

Používajú sa tieto značky:

Núdzový východ alebo úniková cesta

Určenie smeru (doplnková informačná značka)

Miesto prvej pomoci

Nosidlá

Bezpečnostná sprcha

Prostriedky na vymývanie očí

Telefón na núdzové volanie

3.5 Značky na ochranu pred požiarmi

Značka na ochranu pred požiarmi je označenie, ktoré informuje o umiestnení zariadenia na ochranu pred požiarmi.

Hlavné znaky

- obdĺžnikový alebo štvorcový tvar,
- biely piktogram na červenom pozadí, pričom červená farba musí zaberat najmenej 50 % plochy značky.

Používajú sa tieto značky:

Požiarna hadica

Rebrík

Hasiaci prístroj

Telefón na núdzové
volanie v prípade
požiaru

Určenie smeru (doplnková informačná značka)

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA OZNAČENIE NÁDOB A POTRUBÍ

1. Nádoby, ktoré obsahujú nebezpečné látky a prípravky, nádoby používané na skladovanie týchto nebezpečných látok a prípravkov a potrubné rozvody a vedenia, ktoré obsahujú alebo dopravujú nebezpečné látky a prípravky, sa označujú piktogramom alebo symbolom na farebnom pozadí v súlade s osobitnými predpismi.

Táto požiadavka sa nevzťahuje na nádoby používané krátkodobo a na nádoby, ktorých obsah sa často mení, ak sú prijaté iné vhodné opatrenia, ktoré zabezpečia tú istú úroveň ochrany, napríklad informovaním, školením.

Uvedené označenia môžu byť

- a) nahradené výstražnými značkami podľa prílohy č. 2, ak sa použijú rovnaké piktogramy alebo symboly,
 - b) doplnené ďalšími informáciami, napríklad názvom, vzorcom alebo zložením nebezpečnej látky alebo prípravku a podrobnosťami o nebezpečenstve,
 - c) pri doprave nádob na pracovisku a v priestoroch zamestnávateľa doplnené alebo nahradené značkami, ktoré sa používajú pri preprave nebezpečných látok alebo prípravkov.
2. Označenie musí byť upevnené, nalepené alebo namaľované na viditeľnom mieste.
 3. Označenie podľa bodu 1, ak je to vhodné, musí spĺňať požiadavky ustanovené v prílohe č. 2 bode 1.4 a podmienky na používanie značiek ustanovené v prílohe č. 2 bode 2.
 4. V súlade s bodmi 1 až 3 označenie, ktoré sa používa na potrubí, sa viditeľne umiestňuje v blízkosti najnebezpečnejších miest, napríklad ventilov a rozoberateľných spojov, a vo vhodne zvolených vzdialenostiach.
 5. Plochy, miestnosti alebo uzavreté priestory používané na skladovanie nebezpečných látok alebo prípravkov sa označujú vhodnou výstražnou značkou podľa prílohy č. 2 bodu 3.2 alebo piktogramom, alebo symbolom na farebnom pozadí podľa bodu 1, ak obaly alebo nádoby nie sú dostatočne označené na tento účel so zreteľom na prílohu č. 2 bod 1.5 a na ich rozmery.

Sklady nebezpečných látok alebo prípravkov môžu byť označené výstražnou značkou pre iné nebezpečenstvo.

Toto označenie musí byť umiestnené v blízkosti skladovacej plochy alebo pri vstupe do skladovacích priestorov.

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

**MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA OZNAČENIE A UMIESTNENIE ZARIADENIA POUŽÍVANÉHO NA
OCHRANU PRED POŽIARMÍ**

1. Zariadenie na ochranu pred požiarimi sa označuje farbou určenou pre tieto zariadenia a príslušnou značkou. Značkou sa vyznačuje aj miesto, na ktorom sa toto zariadenie nachádza, a prístup k nemu.
2. Zariadenie na ochranu pred požiarimi sa označuje červenou farbou.

Červená plocha musí byť dostatočne veľká, aby zariadenie bolo ľahko rozpoznateľné.

3. Na vyznačenie miesta, na ktorom sa zariadenie na ochranu pred požiarimi nachádza, sa používajú značky ustanovené v prílohe č. 2 bode 3.5.

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA OZNAČENIE PREKÁŽOK, NEBEZPEČNÝCH MIEST A KOMUNIKÁCIÍ

1. Označenie prekážok a nebezpečných miest

1.1 Miesta, na ktorých je nebezpečenstvo zrážky s prekážkou, nebezpečenstvo pádu alebo padajúcich predmetov, sa označujú striedavo žltými a čiernymi pásmi alebo červenými a bielymi pásmi, ak sú tieto miesta zamestnancom prístupné.

1.2 Rozmery označenia musia byť primerané veľkosti prekážky alebo nebezpečného miesta.

1.3 Žlté a čierne alebo červené a biele pásy musia mať sklon približne 45° a musia byť približne rovnakej šírky.

1.4 Vzor

2. Označenie komunikácií

2.1 Ak používanie a vybavenie priestorov vyžaduje zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, komunikácie pre vozidlá sa zreteľne vyznačujú neprerušovanými pásmi výraznej farby, prednostne bielej alebo žltej, a to so zreteľom na farbu podkladu.

2.2 Pásy musia byť umiestnené tak, aby určovali potrebnú bezpečnú vzdialenosť medzi vozidlom a ďalším predmetom, ktorý môže byť v jeho blízkosti, ako aj medzi vozidlom a chodcom.

2.3 Ak je to možné, trvalé komunikácie vo vonkajších priestoroch sa vyznačia v súlade s bodmi 2.1 a 2.2, ak nie sú zabezpečené vhodnými zábranami alebo ak nie sú vybudované chodníky.

Príloha č. 6
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA SVETELNÉ OZNAČENIE

1. Vlastnosti

- 1.1 Svetelné označenie vyrobené z priehľadného alebo priesvitného materiálu musí byť osvetlené zvnútra, zozadu alebo tak, že vytvára dojem svietiaceho povrchu.
- 1.2 Vyžarované svetlo musí byť dostatočne kontrastné so zretelom na okolité prostredie a v súlade s ustanovenými podmienkami použitia značky, aby nevznikal odlesk z dôvodu nadmerného množstva svetla alebo znížená viditeľnosť označenia z dôvodu nedostatku svetla.
- 1.3 Svetelná plocha, ktorá vydáva signál, môže byť jednofarebná alebo môže obsahovať piktogram na určenom pozadí.
- 1.4 Farba svetelnej plochy musí byť použitá v súlade s prílohou č. 1 bodom 4.
- 1.5 Piktogram na označení musí vyhovovať požiadavkám ustanoveným v prílohe č. 2.

2. Osobitné pravidlá používania

- 2.1 Ak má zariadenie schopnosť vysielat prerušovaný alebo neprerušovaný signál, prerušovaný signál sa použije na označenie vyššej miery nebezpečenstva alebo naliehavejšej potreby požadovaného alebo určeného zásahu alebo činnosti, ako označuje neprerušovaný signál.

Trvanie a frekvencia prerušovaného signálu musia byť také, aby zabezpečili správne pochopenie významu signálu a vylúčili zámenu s iným svetelným označením alebo vylúčili zámenu s neprerušovaným signálom.

- 2.2 Ak sa namiesto akustického signálu alebo spolu s akustickým signálom používa prerušovaný svetelný signál, použijú sa rovnaké kódy.
- 2.3 Zariadenie na vysielanie prerušovaného svetelného signálu pre prípad vážneho ohrozenia musí byť pod odborným dohľadom a musí byť vybavené pomocným svetidlom.

Príloha č. 7
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA AKUSTICKÉ SIGNÁLY

1. Vlastnosti

1.1 Akustický signál je predpísaný zvukový signál vysielaný a prenášaný zariadením navrhnutým na tento účel, bez použitia ľudského alebo syntetického hlasu.

1.2 Akustické signály musia

a) mať hladinu zvuku, ktorá je podstatne vyššia ako hladina hluku okolitého prostredia, aby boli dobre počuteľné bez toho, aby obťažovali alebo spôsobovali bolesť,

b) byť ľahko rozpoznateľné, najmä z hľadiska dĺžky impulzu a intervalov medzi impulzmi alebo skupinami impulzov, a musia byť zreteľne odlišené od iného akustického signálu a hluku okolitého prostredia.

1.3 Ak zariadenie môže vysielat akustické signály s premenlivou alebo konštantnou frekvenciou, premenlivá frekvencia sa použije na označenie vyššej miery nebezpečenstva alebo naliehavejšej potreby požadovaného alebo určeného zásahu alebo činnosti, ako označuje konštantná frekvencia.

2. Predpísaný signál

Signál na evakuáciu musí byť neprerušovaný.

Príloha č. 8
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA SLOVNÚ KOMUNIKÁCIU

1. Všeobecne

- 1.1 Slovná komunikácia je hovorená správa oznámená ľudským alebo syntetickým hlasom obsahujúca vopred určené slová.
- 1.2 Slovná komunikácia medzi hovorcom alebo vysielateľom a jedným poslucháčom alebo viacerými poslucháčmi sa má uskutočniť formou krátkych textov, viet, skupín slov alebo jednotlivých slov.
- 1.3 Hovorené správy majú byť krátke, jednoduché a zrozumiteľné. Vyjadrovacia schopnosť hovorcu a sluchová schopnosť poslucháča zabezpečujú spoľahlivú slovnú komunikáciu.
- 1.4 Slovná komunikácia je
 - a) priama, prostredníctvom ľudského hlasu,
 - b) nepriama, prostredníctvom ľudského alebo syntetického hlasu, ktorý je vysielaný vhodnými prostriedkami.

2. Osobitné pravidlá používania

- 2.1 Komunikujúce osoby, ktoré dobre ovládajú používaný jazyk, sú schopné správne vyslovovať a správne porozumieť hovorenej správe a sú schopné na základe tejto správy správať sa vhodným spôsobom so zreteľom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.
- 2.2 Ak sa slovná komunikácia použije namiesto ručných signálov alebo spolu s ručnými signálmi, použijú sa tieto určené slová:

- štart	naznačiť začiatok príkazu,
- stop	prerušiť alebo ukončiť pohyb,
- koniec	zastaviť činnosť,
- zdvihni	zdvihnúť bremeno vyššie,
- spusti	spustiť bremeno nižšie,
- vpred	} na koordináciu so zodpovedajúcimi ručnými signálmi,
- vzad	
- vpravo	
- vľavo	
- pozor	na núdzové zastavenie,
- rýchlo	zrýchliť pohyb z dôvodu bezpečnosti.

Príloha č. 9
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA RUČNÉ SIGNÁLY

1. Všeobecne

- 1.1 Ručný signál je predpísaný pohyb alebo poloha ramien alebo rúk na usmernenie zamestnancov a iných osôb, ak vykonávajú činnosť, ktorá môže ohroziť bezpečnosť alebo zdravie.
- 1.2 Ručný signál musí byť presný, jednoduchý, ľahko vykonateľný, zrozumiteľný a zreteľne odlišný od ostatných signálov.
- 1.3 Ak sa používajú súčasne obidve ramená alebo ruky, musia sa pohybovať symetricky a ukazovať iba jeden signál.
- 1.4 Ručný signál môže byť nepatrne odlišný alebo podrobnejší ako tie, ktoré sú uvedené v bode 3, ak spĺňajú podmienky uvedené v bodoch 1.2 a 1.3.

2. Osobitné pravidlá používania

- 2.1 Osoba, ktorá dáva signály (ďalej len „signalista“), používa pohyby ramien alebo rúk na pokyny určujúce činnosť osoby, ktorá prijíma tieto signály (ďalej len „obsluha“).
- 2.2 Signalista nesmie vykonávať iné činnosti okrem riadenia činnosti a zaistovania bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov v jeho blízkosti.
- 2.3 Signalista musí byť schopný sledovať zrakom všetky činnosti tak, aby nebola ohrozená jeho bezpečnosť a zdravie.
- 2.4 Ak podmienky podľa bodu 2.3 nemožno splniť, zamestnávateľ musí podľa potreby zabezpečiť ešte jedného signalistu alebo viacerých signalistov.
- 2.5 Obsluha musí ľahko rozpoznať signalistu.

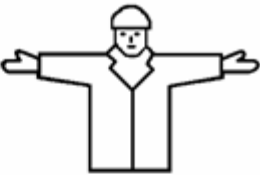

Signalista musí mať na sebe jeden charakteristický prvok alebo viac charakteristických prvkov, napríklad plášť, vestu, prilbu, rukávniky, pásku na rukáve alebo signalizačné terče.

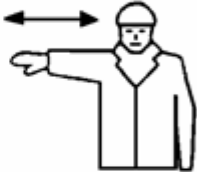
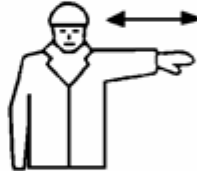

Charakteristické prvky musia mať výraznú farbu, podľa možnosti rovnakú, a môže ich používať len signalista.

- 2.6 Ak nie je obsluha schopná bezpečne vykonať príkazy, ktoré prijala, musí prerušiť prebiehajúcu činnosť, aby si vyžiadala nové pokyny.

3. Predpísaný signál

Na ručnú signalizáciu sa používajú tieto signály:

Význam	Opis	Ilustrácia
A. Všeobecné signály		
ŠTART Výstraha Začiatok príkazu	Obe ramená sú vystreté vodorovne, dlane sú obrátené dopredu.	
STOP Prerušenie Koniec pohybu	Pravé rameno smeruje hore, dlaň je obrátená dopredu.	
KONIEC Koniec činnosti	Obe ruky sú tesne nad sebou vo výške hrudníka.	
B. Vertikálne pohyby		
ZDVIHNUTIE	Pravé rameno smeruje hore, dlaň je obrátená dopredu a pomaly opisuje kruh.	
SPUSTENIE	Pravé rameno smeruje dole, dlaň je obrátená dovnútra a pomaly opisuje kruh.	
VERTIKÁLNA VZDIALENOSŤ	Ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť.	

Význam	Opis	Ilustrácia
C. Horizontálne pohyby		
POHYB VPRED	Obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené hore a predlaktia sa pomaly pohybujú smerom k telu.	
POHYB VZAD	Obe ramená sú ohnuté, dlane sú obrátené dolu a predlaktia sa pomaly pohybujú smerom od tela.	
VPRAVO od signalistu	Pravé rameno je vystreté vodorovne, dlaň je obrátená dolu a pomaly robí malé pohyby vpravo.	
VĽAVO od signalistu	Ľavé rameno je vystreté vodorovne, dlaň je obrátená dolu a pomaly robí malé pohyby vľavo.	
HORIZONTÁLNA VZDIALENOSŤ	Ruky naznačujú príslušnú vzdialenosť.	
D. Nebezpečenstvo		
NEBEZPEČENSTVO Núdzové zastavenie	Obe ramená smerujú hore, dlane sú obrátené vpred.	
RÝCHLO	Všetky pohyby rýchlejšie.	
POMALY	Všetky pohyby pomalšie.	

Príloha č. 10
k nariadeniu vlády č. 387/2006 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Smernica Rady 92/58/EHS z 24. júna 1992 o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci (9. samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ 05/zv. 2).

